

GS Beslisdocument: voorstel of mededeling voor PS

GS-Vergaderdatum 7 april 2026	Bespreking Besluitvormend	Vertrouwelijk Nee
Akkoord Concerncontrol Akkoord	Urgent Nee	Case/documentnummer C2372777/6299162
Programma Milieu en Energie	Portefeuillehouder de heer 5.1.2.e	
Opdrachtgever/Programmamanager de heer 5.1.2.e	Telefoon/email 5.1.2.e trenner@brabant.nl	
Auteur mevrouw 5.1.2.e	Telefoon/email 5.1.2.e 5.1.2.e@brabant.nl	
Onderwerp Statenmededeling Brabantse Aanpak Netcongestie		

Voorstel

1. De Brabantse Aanpak Netcongestie vast te stellen;
2. Provinciale Staten te informeren over de Brabantse Aanpak Netcongestie en daartoe de Statenmededeling vast te stellen.

Tekst Openbare Besluitenlijst

Niet van toepassing in verband met een persbericht over de aanpakken.

Naam woordvoerder: 5.1.2.e

Aanvullende toelichting relevant voor GS

Met deze Statenmededeling informeren we Provinciale Staten over de Brabantse Aanpak Netcongestie (BAN). Op 24 februari zijn middels een Memo collegiale afstemming steun en aandachtspunten opgehaald bij GS voor het verder uitwerken van de Brabantse Aanpak Netcongestie (BAN).

Op 26 maart jl. is in het Brabantbreed Bestuurlijk Overleg Energie (BBOE) commitment uitgesproken door alle leden van het BBOE (waaronder Tennet, Enexis en de RES-regio's) om gezamenlijk uitvoering te geven aan de Brabantse Aanpak Netcongestie.

De Brabantse Aanpak Netcongestie is een nadere uitwerking van de Uitvoeringsagenda Energie 2024-2027 en een van negen aanpakken waarmee de provincie concreet vorm geeft aan het toekomstige Brabantse energiesysteem, zoals mede aangekondigd en verankerd in het Energieperspectief 2050 dat in juni 2026 ter besluitvorming aan PS wordt voorgelegd. De communicatie over de BAN loopt, vanwege de urgentie van netcongestie, vooruit op de vaststelling van het Energieperspectief.

Argumenten

1.1 Provinciale Staten actief informeren over de Brabantse Aanpak Netcongestie (BAN)

In Brabant zien we de impact van netcongestie steeds verder toenemen. Niet alleen door de toenemende vraag naar en invoeding van elektriciteit, maar ook door het nieuwe prioriteringskader; en met name de vrijgave van de capaciteit die netbeheerders nu nog gereserveerd hebben voor kleinverbruik. We verwachten dat de ruimte op het net in grote delen van Brabant vanaf 1/1/27 vergeven zal zijn en dat er pas weer substantieel vermogen vrij komt als netuitbreidingen gerealiseerd zijn. In afwachting daarvan, moeten we alles uit het net halen, wat er nog uit te halen valt. De Brabantse Aanpak Netcongestie (BAN) zet hier op in door middel van een samenhangend pakket aan maatregelen. Een deel van de maatregelen wordt al toegepast en zullen geïntensiveerd worden, een deel van de maatregelen is nieuw. De acties en maatregelen zijn gebundeld in een systematische aanpak, waarvoor alle betrokken partijen commitment hebben uitgesproken hebben in het BBOE van 26 maart 2026 om de BAN ten uitvoering te brengen. Met de Statenmededeling worden Provinciale Staten tijdig geïnformeerd over de inspanningen van alle betrokken partners en de provincie hierin.

Kanttekeningen

1.1 Brabantbrede aanpak en regionaal maatwerk, onder andere voor de Brainportregio

Vanuit de medeoverheden is aangegeven dat bijdragen aan het BAN volstrekt logisch is en dus op medewerking gerekend kan worden. Anderzijds wordt aangegeven dat de beschikbaarheid van ambtelijke capaciteit een nadrukkelijke randvoorwaarde vormt. Juist door goed samen te werken en de juiste expertise in te zetten, is de verwachting dat met betrekkelijk geringe inzet er maximaal resultaat kan worden behaald, waarmee gemeenten handvatten krijgen om regionaal/lokaal te implementeren. Gelet op de urgentie van het probleem, is het uitwerken van benodigde inzet voor nu achterwege gelaten, met een halfjaarlijkse evaluatie is er voldoende mogelijkheid om bij te sturen.

Netbeheerders hebben aangegeven de BAN te onderschrijven en hier capaciteit op in te zullen zetten. Echter, de opgave is omvangrijk, waardoor er mogelijk keuzes moeten worden gemaakt op welke maatregelen of regio's met prioriteit wordt ingezet. In deze context is expliciet de Brainportregio benoemd, die vaart maakt met de implementatie. Leden van het BBOE, in het bijzonder de netbeheerders, gaan er vanuit dat centrale afstemming over de BAN via het BBOE blijft plaatsvinden en dat er geen parallelle besluitvormings- en afstemmingsstructuren in de regio's opgebouwd worden - waarbij er uiteraard ruimte voor maatwerk moet zijn, voor bijvoorbeeld de Brainportregio, om snelheid te maken. Uitgangspunten bij het maken van keuzes kunnen zijn: de omvang van de knelpunten in het net, de opgave in de regio en de impact van de oplossingsrichting. In de verdere uitwerking van de aanpak (Q2 2026) zal dit nader uitgewerkt worden.

Financiën en relatie met begroting

Vanuit onze regisserende rol en als opdrachtgever van de BAN huurt de provincie een externe procesregisseur/externe voorzitter in (inschatting 1,5 dag/week) voor in ieder geval de komende twee jaar vanuit CDOKE (Rijks)middelen. De netbeheerders en gemeenten zullen vooral capaciteit leveren. Het is op dit moment nog niet duidelijk hoe veel de (versnelde) uitvoering van de maatregelen zal kosten. In een later stadium zullen afspraken hierover worden gemaakt tussen overheden en netbeheerders.

Kosten/opbrengsten verbonden aan dit voorstel

Jaar	Bedrag	Ten laste/gunste van post	Product
2026-2027	Ca. 5.1.1.c euro	SPUK CDOKE	06.01

Risico's en gevolgen

Juridisch:

De BAN bevat overwegend stimulerende en verkennende maatregelen die op zichzelf geen juridische risico's of gevolgen opleveren voor de provincie.

Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e

Financieel:

Zie boven, bij toelichting financiën en begroting.

De provinciale kosten verbonden aan dit dossier bedragen naar verwachting € 5.1.1.c, deze kunnen vanuit SPUK-middelen gedekt worden.

Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e

Concerncontrol:

Akkoord

Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e

Actieve communicatie:

We verspreiden een persbericht over de BAN. Daarnaast nodigen we pers uit voor een interview met de gedeputeerde over de aanpak. Ook publiceren we de BAN met een nieuwsbericht op Brabant.nl en Energiewerkplaatsbrabant.nl en de bijbehorende social media. We maken een ronde langs de RES-regio's, zowel ambtelijk als bestuurlijk, om de aanpak toe te lichten. Doorlopend vindt communicatie plaats om successen en mijlpalen uit de aanpak te delen, en geleerde lessen, best practices en leerzame casussen bekend te maken, onder andere via de Energie Brabant sessie van september.

Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e

Urgent

Nee

Bijlage(n)**Corsa document
stuknummer****Bijvoegen voor GS**

Statenmededeling

6298180

Ja

Brabantse Aanpak Netcongestie

6298161

Ja

Achtergronddocument BAN

6298160

Ja